

gjøre opmærksom paa, at Staten ikke paa nogen Maade kan være ligegyldig ved, hvorledes Kjøbstæderne stilles. Staten kan paa ingen Maade see bort fra de overordentlig store Capitaler, der nu engang ere ophobede i Kjøbstæderne, og det maa vel ogsaa gjælde for Kjøbstæderne som i alle andre Forhold, at vel vil man Frihed, men dog en Frihed, som er begrændset indenfor de naturlige og stedfindende Forhold. Jeg skal med Hensyn til, hvad det ærede Kongevalgte Medlem (Fischer) yttrede, henholde mig til 'de Yttringer, som det ærede 3die Medlem for 3die Kreds (Tobiesen) henvendte til ham, at det er en Ubillighed mod de Mænd, der vare tilstede ved Mødet i Odense, at sige, at de ikke have vidst, hvad de vilde. Jeg troer, at det er til stor Evidents godtgjort, hvad de ville; de have tilladt sig at give Antydninger i forskjellige Retninger om de Foranstaltninger, de ansaae for nødvendige, men de have naturligtvis erkjendt, at der ved den alvorlige, store Prøvelse, som man haabede, at denne vigtige Lov nu skulde underkastes, vilde fremkomme en heel Deel Nyt. Kjøbstæderne have ved denne Leilighed som altid givet aabenbare og slaaende Beviser for, at, naar Talen er om Frihed, om at fremme og opretholde frie Institutioner, om at bidrage Et til at opretholde Landen i den constitutionelle Forfatning, saa ere de Bærere af den Opfattelse, der gaaer i Retning af Frihed, og jeg vil spørge, om der nogensinde i Frihedsspørgsmaal, i Kampen for Frihed, noget steds har været Forsvarere for Friheden i saa stort Antal som netop i Kjøbstæderne, og om det ikke netop er derfra at Impulsen til en uheldet og fri Opfattelse af Forholdene er udgaaet. Derfor maa det ærede Medlem ogsaa være forvisset om, at, naar Kjøbstæderne ved nærværende Leilighed have samlet sig og andraget om, at en Lov, der i saa høj Grad griber ind i deres Stilling, maatte blive underkastet en Prøvelse, saa have de dermed paa ingen Maade tilfjort, at denne Lovs frie Principer skulde trædes under Fodder, og det er ogsaa min Overbeviisning, at der i den Tilstand, der nu viser sig at være i Kjøbstæderne, ligger en billig Opfordring til at underkaste den Lov, som har paavirket dem i den

Retning, en Prøvelse. Men, jeg gjentager det, Kjøbstæderne have ikke villet, at nogen Foranstaltning skulde fremmes, der gif mod den frie Bevægelse.

Formanden: Førend jeg giver Ordet til det ærede 9de Kongevalgte Medlem, maa det være mig tilladt at bemærke, at det neppe vilde være hensigtsmæssigt, om Forhandlingen gif meget videre i Retning af det Spørgsmaal, hvorvidt Kjøbstæderne eller Landet have virket Meest for Friheden, ligesom det heller ikke vilde være hensigtsmæssigt at komme for dybt ind paa Forhandlingerne paa Mødet i Odense om Næringsloven. — Det ærede 9de Kongevalgte Medlem har Ordet.

Fischer: Det var heller ikke paa nogen Maade min Mening at følge det ærede Medlem i hans Døftelse af Kjøbstædernes Fortjeneste af Friheden i det Hele eller af deres Stilling til denne, det ligger altfor fjernt fra, hvad der nu foreligger, til at jeg skulde have villet følge det ærede Medlem paa denne Vej. Det ærede Medlem for 3die Kreds (Tobiesen) holdt en lille Formaningstale til mig, som jeg skal takke ham for, idet jeg quitterer for rigtig Modtagelse. Jeg maa dog imidlertid tillade mig at gjøre en lille Bemærkning derved. Det ærede Medlem har upaatvivlelig glemt, og jeg finder det høist tilgiveligt, at han har glemt det, at der dengang Næringsloven forhandlede, neppe var Noget, der tog sig varmere af Kjøbstædernes Interesse end netop jeg. Jeg stillede mig dengang til Opgave at faae sat igjennem, at man gif mere varsomt frem til Frihed i Næringsforholdene, end det da foreliggende Lovudkast havde til Hensigt. Mine Bestræbelser dengang fandt ingen virkelig Støtte hos Kjøbstæderne. Kjøbstædernes Stilling var dengang den samme, som jeg troer den er nu: de vidste ikke ret, hvad de vilde. Derved skete det, at ethvert Forsøg paa at føre en roligere, en mildere Overgang igjennem ad Lovgivningsveien, strandede. Nu veed jeg meget godt, at man i Kjøbstæderne for Diebliffet troer, at Stillingen er meget trykket. Jeg tvivler heller ikke om, at den er trykket paa adskillige Ste-